

2020-01-23
N2020/00130/FJR

Näringsdepartementet

Havs- och vattenmyndigheten
Box 11 930
404 39 Göteborg

Uppdrag om generellt stopp för bottentrålning i skyddade områden

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Havs- och vattenmyndigheten att utreda och föreslå ändringar i förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen för att genomföra ett generellt förbud mot bottentrålning i marina skyddade områden innanför trålgränsen, samt hur möjlighet till begränsade undantag kan ges i förvaltningsplanen. I uppdraget ingår att sammanställa och beskriva alla befintliga undantag från trålfiskeförbudet både i och utanför marina skyddade områden innanför trålgränsen. Havs- och vattenmyndigheten ska vidare redovisa hur ett generellt stopp för bottentrålning kan införas i övriga svenska skyddade områden utanför trålgränsen och tillämpas även på utländska fiskefartyg.

Förslagen ska utformas så att begränsade undantag kan medges förutsatt att det är förenligt med EU-rätten.

Uppdraget ska, efter samråd med berörda länsstyrelser och andra berörda aktörer som påverkas av ett stopp för bottentrålning, redovisas till regeringen (Näringsdepartementet) senast den 1 september 2020 avseende förbud innanför trålgränsen och slutredovisas senast den 31 december 2020. I uppdraget ligger även att lämna författningsförslag och en konsekvensutredning som ska utformas i enlighet med 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Skälen för regeringens beslut

Delar av regeringens politik bygger på januariavtalet, som är en sakpolitisk överenskommelse mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet, Liberalerna och

Miljöpartiet de gröna. I januariavtalet anges att det hållbara fisket ska utvecklas med åtgärder för att minska bottentrålning i känsliga områden i Sverige och EU, samt att ett generellt stopp för bottentrålning ska införas i skyddade områden. Möjlighet till begränsade undantag ska kunna ges i förvaltningsplanen.

Det är viktigt att dessa båda delar i uppdraget, dvs. ett generellt stopp för bottentrålning i skyddade områden och hur möjligheter till begränsade undantag kan ges i förvaltningsplaner, tas fram och presenteras i ett sammanhang för regeringen.

Havs- och vattenmyndigheten redovisade i maj 2018 ett regeringsuppdrag om bevarandeåtgärder avseende fiske i marina skyddade områden. Av redovisningen framgår att fiskeregleringar har gjorts i bl.a. Kosterhavets nationalpark, Väderöarnas marina naturreservat, Natura 2000-områdena Kosterfjorden – Väderöfjorden och Bratten. Dessa fiskeregleringar har tagits fram utifrån vetenskapliga underlag och utformats i samrådsprocesser med berörda aktörer. Det är viktigt att stärka naturvärden på ett sätt som bygger på legitimitet hos de människor och verksamheter som berörs.

Bottentrålning bedrivs i ett fåtal av de drygt trehundra marina skyddade områden som finns inom svenskt vatten och länsstyrelserna bedömer att regelverket för bottentrålning kan behöva ses över i ett tjugotal områden. Arbetet med införande av fiskereglerande åtgärder i marina skyddade områden planeras att ske havsområdesvis där myndigheten håller i samordningen av arbetet, inklusive samråd för att införa nödvändiga bevarandeåtgärder. I redovisningen konstaterar Havs- och vattenmyndigheten (HaV) att förutsättningarna för att reglera bottentrålning är olika beroende på om fisket sker innanför eller utanför trålgränsen, som ligger tre respektive fyra nautiska mil utanför baslinjen. Utanför denna gräns krävs att bottentrålningen regleras inom ramen för den gemensamma fiskeripolitiken. Innanför trålgränsen är trålfiske i dag förbjudet enligt 3 kap. 10 § och 1 kap. 5 § i HaV:s föreskrifter (FIFS 2004:36) om fiske i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön. I föreskrifterna finns dock flera undantag från förbudet (s.k. inflyttningsområden).

Enligt Europaparlamentets och rådets direktiv (2008/56/EG) om upprättande av en ram för gemenskapens åtgärder på havsmiljöpolitikens område (Ramdirektiv om en marin strategi) ska EU:s medlemsstater införa

representativa nätverk med marina skyddsområden som har tillräcklig mångfald i ekosystemen samt i dessa områden upprätthålla och i förekommande fall återupprätta ekosystemens integritet, struktur och funktion. Motsvarande skrivningar finns också i annan miljölagstiftning inom EU samt i internationella avtal. Bottentrålning påverkar miljön på flera olika sätt; dels genom direkta effekter på botten och bottenlevande organismer, dels genom effekter på faunasamhället i området genom uttag av fisk och skaldjur och dels genom att bottensediment sprids i vattenmassan vilket minskar siktdjup och ökar sedimentering över existerande fastsittande flora och fauna. Regeringen gör bedömningen att ett generellt förbud mot bottentrålning i marina skyddade områden bidrar till att stärka den biologiska mångfalden och utveckla det hållbara fisket. Möjligheten till begränsade undantag ska ges i förvaltningsplanerna och det hållbara småskaliga fiskets konkurrenskraft ska värnas.

På regeringens vägnar

Jennie Nilsson

Björn Åsgård

Kopia till

Statsrådsberedningen/EUK och SAM
Finansdepartementet/BA
Miljödepartementet/NM
Länsstyrelserna